

<https://www.nippon.com/en/guide-to-japan/gu900038/>

Pirmā bezatkritumu pilsēta

Kamikatsu, Japāna

Pilsētas pieredze

Kamikatsu ir neliela pilsētiņa Japānā, ar nedaudz vairāk kā 1,5 tūkstošiem iedzīvotāju. Tā kļuvusi par gandrīz bezatkritumu pilsētu bez ievērojamiem finansiāliem ieguldījumiem un īpašas infrastruktūras. Sākums tam meklējams 2003. gadā, līdz tam pilsētiņas atkritumu apsaimniekošanas metode bija vienkārša – atkritumi tika sadedzināti. Taču ar laiku pilsētiņas iedzīvotāji sapratuši, ka atkritumu sadedzināšana nav labs risinājums, jo tādā veidā tiek radīts piesārņojums, kas ar laiku nonāk pašu iedzīvotāju barības ķēdē. Tāpēc 2003. gadā pilsētas iedzīvotāji uzstādījuši mērķi – līdz 2020. gadam Kamikatsu jākļūst par bezatkritumu pilsētu un iedzīvotāju radītie atkritumi nedrīkst tikt sadedzināti vai apglabāti poligonos.

Tā kā pilsēta nav liela, arī pieejamie resursi efektīvai atkritumu apsaimniekošanai

un pārstrādei nebija pieejami, tāpēc tika atrasts inovatīvs risinājums, kas neprasa lielus ieguldījumus. Pilsētiņas iedzīvotāji dzīvo 55 rajonos, kas atrodas tālu viens no otra, tāpēc atkritumu savākšana ar automašīnām un nogādāšana vienā vietā būtu dārga un neefektīva. To pilsētas vadība saprata, jau 90-tajos gados, tāpēc sekoja sīkāki pētījumi un idejas. Pētījumi parādīja, ka no visa atkritumu apjoma līdz pat 30% sastāda jēli, slapji, galvenokārt pārtikas atkritumi. Tāpēc jau 1995. gadā tika piedāvāta finansiāla palīdzība iedzīvotājiem, bioloģiski noārdāmo atkritumu konteineru iegādei. Šādā veidā katra mājsaimniecība varēja iegādāties šāda veida konteineru par īpaši zemu cenu un ar šo tika panākts, ka līdz pat 97% mājsaimniecību radīto bioloģiski noārdāmo atkritumu tiek pārstrādāti uz vietas. Pēc tam sekoja iepakojumu materiālu šķirošanas ieviešana – pilsētas vadība sazinājās ar dažādiem ražotājiem, kas tālāk izmanto pārstrādātos materiālus un ieviesa šķirošanas kategorijas balstoties uz to, ko tālāk iespējams izmantot ražošanā. Ik reizi, kad tika atrasts jauns ražotājs, kurš izmanto kādu citu materiālu, tika ieviesta jauna kategorija. Šādā veidā tika sākts ar 9 grupām, taču to skaits nu jau izaudzis līdz 45 grupām 13 kategorijās. Piemēram, metāli tiek šķiroti 5 grupās, plastmasa 6, bet papīrs 9. Šobrīd vēl neliela daļa atkritumu tiek sadedzināti – PVC, gumija, autiņbiksītes un citas higiēnas preces.

Tā kā pilsētiņā nav atkritumu savākšanas transporta, tad iedzīvotājiem savi atkritumi pašiem ir jānogādā atkritumu šķirošanas stacijā. Atkritumu šķirošanas stacija ir atvērta no 7.30-14.00 katru dienu un tur darbinieki palīdz pareizi sašķirot iedzīvotājiem savus atkritumus. Atkritumi tiek šķiroti ļoti rūpīgi, tāpēc tos tālāk iespējams pārdot par salīdzinoši augstu cenu. Par iegūtajiem līdzekļiem pilsēta spēj uzturēt šo apsaimniekošanas sistēmu un to arī uzlabot. Kā jaunu iniciatīvu pilsēta ir ieviesusi mazgājamo, daudzkārt lietojamo autiņbiksīšu piešķiršanu mājsaimniecībām ar mazuļiem.

Pilsētā atrodas arī veikals, kur iedzīvotāji var atnest apģērbu vai mēbeles un citas lietas, kas tiem vairs nav vajadzīgas un samainīt pret citu cilvēku atnestajām lietām. Turpat netālu atrodama arī darbnīca, kur vietējās sievietes gatavo jaunas lietas no iedzīvotājiem nevajadzīgajām lietām, piemēram, šuj rotaļlietas no veciem kimono.

Ar visu šo ir panākts, ka 2016. gadā 81% pilsētā radīto atkritumu tika pārstrādāti.

Veiksmes stāsta galvenie nosacījumi

Iedzīvotāju iesaiste, ļoti niansēta atkritumu šķirošana

Pilsētas ieguvumi

Ienākumi no pārstrādājamo materiālu pārdošanas;

Sakārtota atkritumu apsaimniekošanas sistēma;

Lielisks atkritumu pārstrādes rādītājs;

Zero waste principa atpazīstamība

Papildus informācija

<https://www.nippon.com/en/guide-to-japan/gu900038/>

<https://www.youtube.com/watch?v=sCz50ZyPzG8>

<http://zwa.jp/en/>

